

Mnoga usta ostaju nijema

Papa Pavao VI primio je 4. IV o. g. u posebnu audijenciju pjevačke zborove učesnike IX međunarodnog skupa pjevačkih zborova što se je održao ove godine u Loretu. Zastupani su bili pjevački zborovi iz Belgije, Francuske, Njemačke, Engleske, Grčke, Italije, Luksemburga, Nizozemske, Švicarske, SAD, te predstavnici međunarodnog saveza »Dječaka pjevača« (Pueri cantores). U dužem govoru Papa je ponovio već iznijeta načela Vatikanskog sabora i Svete Stolice o pravilnom shvaćanju duhovne glazbe. Ovdje priopćujemo samo značajnije izvratke iz tog govora:

»Kao što smo vam govorili u audijenciji prošle godine, u naše se vrijeme pred vama otvara široko polje rada. Crkva očekuje od vas — tako smo vam govorili — da pronalazite nove umjetničke izraze, da tražite nove glazbene oblike koji ne bi bili nedostojni prošlosti i uz koje ne bi pjevački zborovi zamijenili narod u liturgijskoj molitvi, nego bi mu, naprotiv, pomagali i podržavali ga u aktivnom sudjelovanju... Velika je vaša odgovornost, dostojna najplemenitijih napora. Zaista je Koncil, kako se vidi iz šeste glave Konstitucije o svetoj liturgiji, nastojao svim sredstvima naglasiti vrijednost svetog pjevanja: bilo promicanjem pjevačkih zborova, bilo priznavanjem gregorijanskog koralala kao pjevanja koje je vlastito rimskoj liturgiji i koje mora zadržati najuglednije mjesto — ne isključujući višeglasje kad i taj način odgovara duhu liturgijskih čina bilo uvođenjem pučkog crkvenog pjevanja — a sve to kako bi u različitim obredima »mogli odzvanjati glasovi vjernika«. Osobito je naglašeno da sveta glazba ima svoju veliku vrijednost u tome što slađe izražava molitvu, što čini svete čine humanijima, što ih obogaćuje većim sjajem.

Predraga djeco! Zacrtno su vam, dakle, velike smjernice, a sigurni smo da će pjevački zborovi ovdje prisutni, zajedno s radosnim i brojnim skupinama dječaka pjevača, pregnuti da ih vjerno slijede, osvježujući tako liturgijski život svetim pjevanjem. Ali ova vaša značajna i puna obćanja prisutnost, koja nas toliko ohrabruje, ne može nas navesti da ne primjetimo kako se u naše vrijeme upute Svete Stolice i norme Vatikanskog koncila ne provode ni uvijek ni posvuda. Premnoga usta ostaju nijema ne otvarajući se u pjevanju, koje je ipak radosno priznavanje vjere u Krista. Premnoge liturgijske svećanosti ostaju

lišene onoga mističnog podrhtavanja što ga prava duhovna glazba pobuđuje u otvorenim i osjetljivim dušama vjernika. Ponekad se uvlači koje-kakva sumnjiva samovolja, a sveto pjevanje koje Crkva smatra svojim i dalje posjeduje onu tajanstvenu i muževnu snagu, po kojoj liturgija, vidljivi izraz nevidljivih misterija Otkupljenja i Spasenja, ne samo potiče jedinstvo ljudi s Bogom, nego usto sudjeluje u jedinstvenom, velikom, vječnom čašćenju koje Duh i Zaručnica iskazuju nebeskom Ocu, prikazujući mu žrtvovano Janje i sjedinjujući se s pjesmom neprestano slave koja sjedinjuje zemlju s nebom i kojoj na nebu neće biti kraja.

Vi znate koliko nam je na srcu liturgijsko pjevanje koje, usred hladnoće sebičnoga svijeta i usred modernih mitova nesaopćivosti i protesta, može učiniti da iskoči nova iskra zanosa, radosti, žara, ako samo to pjevanje nađe svoje pravo mjesto u službi liturgije i ako se sve snažnije živi u bratskoj ljubavi.«

»Možda smo na osvitku jednog novog dana glazbe u svijetu molitve i duha; čas je da se započne: potrebno je širiti dobre zamisli, potaknuti rasprave, osvjetliti načela, usmjeriti kritiku, potaknuti umjetnike, potaknuti istraživačke pokušaje, uzbuditi gibanje.«

Pavao VI 1956, kao milanski kardinal.

EKSPERIMENTIRANJE U GLAZBI

Jednom je Goethe rekao da on očekuje od umjetničkog djela rješenje nekog problema, koje bi nešto vrijedilo. Jer, dodao je on, ne treba nam više problema, dosta ih nosimo u sebi. Time je izražena misao, da bi se još nezrela eksperimentiranja izvodila na mjestima, kamo i spadaju ti, ne pred slušateljstvom nego u tihoj sobici. Stvaralačka težnja sili stvaraoca na savršenstvo, vuče ga prema cilju, koji on zapravo nikada ne može ostvariti. Ta sti. Javno izvođenje eksperimenata postavlja skromnije ko je svaki glazbeni pokušaj smionost koja može i propamjerilo, te mu je i riziko manji. Njegovo pravo na opstanak leži u tom, što pobuđuje i izaziva kritiku, ali pri tom ne preuzima na sebe teret, da glazbeno djelo bude i valiano izvedeno. Činjenica, da je kritika od vremena Lessinga zasluženo dobila zakonsko pravo, može kao trajno stanje postati smutnjom na stvaralačkom području. Slušateljstvo koje je oštrije sluha nego neki misle, reagira na sve propuste pri eksperimentiranju i sasvim spontano nagrađuje ih apatijom.

Oskar Sigmund